

Nro. 19.

**A FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indult Bétsből, Pénteken September 4-ik napján

BCU Cluj 1807-ik elzrendőben. library Cluj

B é t s.

Fő Tiszt. Pongrácz János Urat, a' Filozófiának és szabad mesterségeknek Doktorát, a' napkeleti nyelveknek, és az Ó's Uj Testamentum Hermaneuticájának avagy magyarázatjának a' Nyitrai Püspöki Seminariumban Tanítóját, és ugyan ott az alsó Városnak Plebánusát, Nyitrai valóságos Canonicussá, úgy szinte Károly Ferdinand Váczi Püspök Eő Királyi Fő Herczégységének Tzeremoniariussát Báró Gerliczy Felix Urat Váczi honorarius Canonicussá; végezetre, ennek nagy érdemű testvér bátyját B. Gerliczi Mi-

T

hály Urat, a' ki a' Felsőleges Status Tanácsnál való szolgálatjában magát nagyon meg különböztette, és Rajner Miklos Concipista Urat hofszas és hiv szolgálatjára nézve, a' Fels. Kir. udvari Magy. Cancelláriánál udvari Titoknokokká tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' hathétnél tovább tartott rekkenő és hágyasz tó hévség után, e' most folyó Sz. Mihály havának 1-ső napján kezdettünk leg elsőben szabadabban lélekzeni, ennek reggeli óráin hívesült meg a' levegő néminémüképen, de a' mit régulta sohajtozva vár a' nép, mai napiglan sem történt meg, az az, máig sem afztatták meg az égi nedvességek a' meg repedezett szomjuhozó földet, melly miatt minden későbbi mezei termések, mint p. o. a' kaposzta, a' répa s. a. t. ki száradtak, és másodszor kellett azokat fel szántani, 's bé vetni, de ha első nem érdeklí, ennek is kevés sikere fog lenni.

Európának nemcsak déli és napnyugoti részeiben, hanem még az északi Országokban is rendkívül való forróság tapasztaltatott az el múlt Julius és Augustus hónapokban, olyan a' millyenre a' leg korosabb ember sem emlékezhetik. Itten a' Reaumur meleg mérője szerint 28 1/2 gradusra, Francia Ország déli tartományaiba 30 1/2, Veronában 31, Genuában az árnyékos helyeken 33, a' hol pedig a' nap sugarai egész nap sütöttek 43 gradusra, a' hegyes völgyes északi Országban Svéciában, nevezetesen annak fő városában Stockholmban 32 1/2 gradusra lépett a' nagy melegség. Első tekintettel paradoxumnak lehetetlenségnek

tartják azt némellyek, hogy ott és több északi tartományokban annyira nevedheffen a' nyári hévség, de az által lehet ezt megvilágosítani, hogy Svéciában a' nyári napok igen hosszúak, az éjelek pedig csak néhány órákig tartanak. Laplandiában két egész hólnapig szüntelen nap van, melly miatt a' levegő a' napnak hosszas hévségétől nagyon felmelegítettik.

Gondolni lehet, melly nagy kárt okozhatott ez a' rendkívül való nagy hévség a' természetben mind az okos mind az oktalan teremteseknek. Olafz Országban valamint a' koros embereknek úgy a' gyermekeknek is ártalmas volt ez a' nyári nagy hévség. A' közép idejű és koros emberek közül, kiváltképpen azok közzül, a' kik mezei munkájok által szokták kenyereket keresni, sokan megőrültek, gutta ütésbe és agyvelő gyuladásba estek. A' gyermekek Cänginat, az az torokgyékot kaptak, és ha az efflorescentziák, az az, a' bőrnek felső színeére ki ütött apró fakadékok rajtok nem segítettek, lehetetlen volt őket a' haláltól megmenteni. — A' hivesítő italokkal való mértékletlen élés kolikat, tüdő, máj, és belek gyulladását, a' hivesítő helyeken való múlatás rheumatismust és arthritist, az az, vastag húsoknak hasogatását és a' zsontoknak öfzve foglaltatások közt való fájdalmakat okoztak. Sokan, a' kik a' vízben való fürdés által akarták hévségeket enyhíteni, a' Neptunus áldozatjaiva levének. Itten a' Policiának leg jobb intézetjei mellett is nem kevesen hóltak a' vízbe. Egy ifjú méfzaros legény pedig megfagyott, az az, a' jeges veremben küldetvén husért,

forró testével a' jégre le fekütt, és az ártalmas nedveffégnek testébe lett vissza verettetése miatt gutta ütésbe esett, 's meg merevedve vonattatott ki a' jeges veremből.

Itten noha hat vagy hét hetekig felettébb való volt a' hevség, mindazáltal meg is kevesebb és szelidebb nyavalyak tapasztaltak mint a' múlt esztendőbéli mértékletes nyáron, 's kevesebb ember is holt meg mint akkor. A' testnek viszketek és alkalmatlan veres ki ütésein, orr folyáson, fejér has folyásokon, orron való vérzéseken, a' vastag húsoknak hasogatásaim, és a' tsuklóknak fájdalmain kívül kevés nyavalyak uralkodtak, a' mortalitas avagy halandóság sem volt az iden olly nagy mint tavaly.

A' szőlő termő hegyek bőv szürettel biztatják a' szőlőmives gazdákat, minden szőlőkötökén 10. 20. sőt 30. szőlő gerezdek is találatnak. — A' Wieden nevezetü külső városban egy vendéigő kortsmáros kertében egy olly szőlő tőke találtatik, mellynek hofszan ki terjedt vesszőin 1300 sürt szőlő szemléltetik. — Ehez hasonlóra senki sem emlékezhetik az élők közzül.

Az oktalan állatokra, nevezeteffen a' szarvas marhákra nézve is igen ártalmas volt a' mostani nyári hevség. A' legelő mezőkön lévő fű egészen ki sülvén fáknak leveleivel, e' hol pedig e' nem taláztatik, száraz kóróval és ártalmas gyökerekkel, a' patakok ki száradván büszhödt tavaknak vizével táplallyák magokat, melly miatt sok helyeken hullonak a' szarvas marhák, melly mi-

att és a' takármánynak szük vólta miatt, a' marha árra nagyon alább szállott. Ugy tartják az időjárásait szorgalmasan vizsgáló Tudósok, hogy a' meleg nyár után mindenkor hideg tél következik, melly ha olly mértékben leszen mint vólt a' nyári hévség, az utzákon is meg fagy az ember.

Magyar Ország.

Posonyból Augustus 18-ik napján. A' múlt szombaton az ide való Fő Prépostnak, Mélt. Söber Janos Urnak, és a' Plebánia Administratorának, F. Tiszt. Gulik Jósef Urnak rendelésekből áhétatos bútsújárás tartatott a' fő templomból a' Sz. Szalvátor templomába. Igen nagy számmal jelentek meg ezen áhétatosságra a' Posonyi lakosok, úgy hogy több hét ezer embernél követte azonbútsújárást, és a' Mindenhatónak esedezett, hogy egy hafznos essővel áldjon meg bennünket, mivel a' rend kívül való és tartós forroság miatt mind az emberek betegeskedni, mind a' mezők száradni, mind a' szarvas marha húllani kezdett. Az egész tanuló ifjuság, minden Szerzetesek, a' Nemes Káptalan, az itt lakó uraságok, a' városi Előjárok, a' tzéhek s. a. t. buzgón áhétatoskodtak ezen alkalmatossággal. Az áhétatosság dél utánni 5 órától fogva 8 óráig tartott. A' követett éjjel szép esső vólt, de tsekély, utána való nap, úgymint, e' folyó húlnap 16-ikán menydörgéssel és égi háborúval elegyes zápor esső frisseltette meg a' levegőt.

Az ide való Nemes Káptalan két derék férfiúval szaporodott meg, úgymint, Fő Tisztelendő

Jordánszky Elek Urral, a' ki a' N. Szombati nevendék Papságnak néhány esztendőktől fogva nagy haszonnal a' Theológiát tanította, és T. Amfchel Antal Győri tudós hazánkfiával, a' ki a' Bécsi Universitásban a' Természeti tudományt 33 esztendőig ditsiretessen tanította. Ezen két tudós és érdemes hazánkfia ezen folyó hónap 12-ikén iktattattak bé méltóságos Papi hivataljokba; ma pedig F. Tiszt. Alagovich Sándor Kánonok Urat az ide való belső és külső Tanátsnak Katolikus tagjai Város Plébánusának választották.

Északi Amerika.

Egy Német Orszagi híres, és a' világi történeteknek könyvében a' Historiában igen jártos keltes, de két esztendővel ennelötte meg halálozott Tudós a' múlt század történeteiről kiadott betses munkájában azt jegyzette meg, hogy a' 16-ik századtól fogva allig múlt el egy elztendő, mellyben e' világnak egyik vagy másik részében, nevezetesen pedig Európában a' nemzetek egymás ellen hadat ne viseltenek volna. Hogyha az el múlt századokat meg visgálnánk, mi is úgy tapasztalnánk a' dolgot. Allig múlik el egyik háború, mikor már nyomba követi a' másik. Ezt bizonyityák Angliának Dánia, és az Ámerikai Republikának Anglia ellen indított háborúi, mellyeknek indító okairól a' múlt posta napon egy két szóval már ízöllöttünk, és még bővebben fogunk ennekutánna ízöllani.

Az Ámerikai szabad Statusok, 's velek együtt

a' Washingtoni Congressus igen nehezen szível-
vén azt, hogy a' N. Britanniai hajók a' tengere-
ken való uradalmat magoknak akarván tulajdo-
nitani, minden szabad Nemzeteknek hajóikkal
látalmasul bánnak, a' tromfot tromfal igyekez-
nek vissza fizetni. E' végre a' közelébb múlt Kis
Affzony havának 2-ik napján, a' fellyebb említett
Congressusnak avagy nemzeti Gyűllésuek mostani
derék Praesidense, az az, Előülője Jefferson
ezen szabad Respublika nevében egy hirdetményt
tétete t közönségessé, mellyben a' segyveres An-
glus hajóknak azt parantsollya, hogy az Améri-
kai tengeripartoktól leg ottan távozzanak el, hogy
azokkal semmi némű egyességben ne legyenek a'
lakosok, semmi féle eleséggel és itallal ne segítsék
azokat, hogy azon Köz Társaság hadakozó hajó-
it minden haladék nélkül készítsék ki, és hogy
száz ezer főből álló tartománybéli katonaság ál-
lyon ki a' tenger partokon vigyázatra.

A' lakosoknak Anglusok ellen való haragjok
azon idő pontjától fogva igen nagyon meg neve-
kedett. — A' Lyndhaveni bayban, az az tenger
öblében 200 Anglus hajós katonák eleségnek és
viznek hajóikra való vitele végett ki szálván, 400
Amerikánusok e' nek mentek, 's velek öfzve vesz-
vén amazok közül 4 vagy 5 embert meg öltek,
's illyenképen el kezdették a' Brittusokkal való
ellenségeskedést. — Az Angliai kikötő helyekben
lévő Amériikai hajók még ugyan le nem árestal-
tattak, 's azokból szabadon ki evezhetnek; de az
Anglián tartozkodó Amérikáusoknak onnan el

menni nem szabad, semmi passzus levelet nem ad nékiek a' Kormányzók.

A' Londoni The Courir nevezetű ministerialis újság leveleknek szerzője azt írja, hogy azon történet, melly a' Leopard nevezetű Anglus és Chesapeak Ámerikai hajók közt három Ámerikai születésű Anglus hajós katona miatt esett, tübnire minden Ámerikai városoknak, gyűlés tartásra szolgáltatott alkalmatosságot, melyekben azt végzették, hogy az Anglus hajók előtt minden kikötőhelyeik zároltassanak bé, hogy minden velek való' egyesség szakasztaffék félbe. Ellenben több Anglus hajós Kapitányok megbofszonkodván sok helyen erőszakossanki szállottak, és erőszakkal el vitték marháikat. — Az Ámerikai Statusok (igy szóll továbbá a' fent említett Londoni officialis tudósítás) minden intézeteket meg tesznek a' tenger partoknak jó védelmező állapotba leendő helyezettetésekre, és tengeri erejének hadi lábra való helyezettetésére, minden tiszteket Norfolkba öfzve hivattak s. a. t. Mindezekről, illy itélet tétellel van ez az ujság levél, hogy az Ámerikai szabad Statusokkal való hadakozás nem karára, hanem inkább nagy hasznára fogna az Angliai kereskedésnek szolgálni.

Hadi Történetek

A' 17-ik Augustusi Altonai levelek így szólnak: A' Dánia és Anglia Országok közt való háború már valósággal el kezdődött. A' Dániai Korona örökös Herczegnek parantsolatjára mind itt, mind minden Dániai tartományokban az Anglusok le

arestáltattak, és minden Angliai portékák sequestrum alá rekesztettek, a' ki a' keze közt lévő Anglus portékákat el titkollya, keménnyen meg fog büntettetni.

Ennek a' Dániával való háborúnak szerző okául egyedül az Angliai Kormányzékot teszik a' közönséges levelek, a' melly azt kívánta a' Korona örökös herczegtől: 1) hogy Dánia eddig való neutralitasáról le mondván Angliával és Svéciával szövetségbe álljon — 2) hogy az Anglusok és Franciaák közt lévő háború végéig a' Cronenburgi erősséget és a' Zelandiai szigetet adja által Dánia az Anglusoknak s. a' t. melly kívánságokat nemtak bé nem tellyesítette a' Korona örökös herczeg, sőt világossan ki mondotta Jakson Anglus követnek, hogy az erőszakotételt erőszakkal fogja visszouozni. Ezen kinyilatkoztatás után mingyárt el tavozott a' nevezett Anglus követ Kieiből, az Anglus hajóra ment, 's azolta világossan ki mondották a' Sundban lévő Anglus hajóseregnek vezérjei, hogy ha Augustus 14-ik napjáig a' Dániai Országló szék által nem adják nékiek a' Zelándiai szigetet, mingyárt akkor el kezdik az ellenségeskedést.

Az illy kétséges kimenetelü környülállások közt a' Dániai Király sem magát sem a' Kir.familiát batorságosnak nem tartván Koppenhágában Jüttlandiába nevezetessen Koldingenbe ment 's ott akarja a' dolog kimenetelét el várni. Glückstadtba Holzatziának fő városába pedig egy hirdetményt tétetett Augustus 10 ik napján közönségessé, mellyben a' következő fontos tárgyakat adja alatta valói-

nak tudtokra, hogy minekutánna Anglus követ Jackson azon hónap 13-ikán világossan ki mondotta volna, hogy az Anglia és Dánia Országok közt való háborútel kerülni lehetetlen volna, 's egyfzersmind magának szabad el menetelre való levelet kért volna, következképen olybá lehet tartani, mintha Dánia és Anglia közt a' háború már el kezdődött volna: minden mi hiv jobbgáyainkat arra unfzollyuk, hogy az ellenség gonosz szándékának el távoztatására, és erőszakos meg támadásának vissza verésére, mindenütt, a' hol kívántatni fog fegyverhez nyúljanak, hogy minden Anglus portékákat, akarkinek keze közt legyenek azok, az Előjáróknak kezekbe adják, minden Angliai jobbgáyoikat mint Dánia ellenségeit úgy tekintsék, és őrizet alá rekeffzek s. a. t.

A' Svéciai Pomerániában, nevezetessen a' Stralsundi erőffeg vidékén a' Francziák és Svékusok közt való háború is keményen folytattatik. Egy Franczia hadi tífzt a' Milzovi fő hadi szállásról így ír egy jó barátjának: A' mi ostromlást tárgyazó munkáink, mind jobban jobban közelgetnek Stralsundhoz, három hét múlva oda bé menünk. E' folyó Augustus 6-ik napján a' Svékusokat 500 ember veszeteséggel minden külső posztjaikból ki vertük. E' nap leg alább 2000 ágyú golyobist és bombit repitettek ki reánk a' várból, de igen keves kárt okoztak minékünk. Aug. 8-kán ismét 600 bombit küldöttek reánk, és egy ifjú artilléria tífztet életétől meg is fosztották. A' fegyverszünet ismét meg akarja a' Svéciai

Király újítani, de semmit sem ügyel a' Franciaia vezér az ő szavaiba.

A' Stralsundi erőffégnek jelenvaló sorsát ekként festik le a' Sverini tudósítások: „Ennek a' városnak hőldogtalan sorsa minden érzékeny embert szomorusággal tölt bé. A' midőn kívülről mind jobban jobban közelget az ellenség annak falaihoz, midőn mind közelebb közelebb van az a' szörnyű szempillantat, melyben ez a' város az ágyú tüze által egy kőhálommá változtatik, belőlről mind a' lakosoknak okosabb része, mind a' bennlévő katonaság nyughatatlanságban, és szüntelen való félelemben él.

Gondolóra véven e' dolgot azon városnak értelmesebb tagjai, a' múlt Juliusnak 28-ik napján, a' Magistratust, és a' polgárságnak 50 véneit a' Királyhoz küldötték, a' kik mind esedező leveleik által, mind szóval azon esedeztének, hogy ő Kir. Felsege a' fenyegető veszedelmet azon várostól fordítsa el, és terezze vissza Pomerániának a' tsendeséget és békefféget. A' Király következendöképen felelt esedezésekre, hogy a' veszedelemnek azon várostól és tartománytól való el háritása vegett kéz minden lehetőséget végbe venni, ugyan ezért Julius 14-ik napján, a' fegyverfzűnéssel a' commandirozo Generált meg kinalta, de a' ki olly feltétellel akart arra állani, hogy Frantzja katona' őrizet helyheztettefsekbé Stralsundba. De Eő Felsege sem magára, sem a' Pomerániai nép hőldogságára nézve azt nem mivelhette. Azonban egész bizodalját a' Fels. Ur Isten kegyelmébe és óltak-

mába helyeztetni, egyszersmind arra intette a' hozzá ment városi Előjárókat és polgárokat, hogy hasonló bizodalommal lelkesítettvén, tsendességben, 's békességben legyenek s. a. t.

A' lég újabb tudósításokból azt olvassuk, hogy a' Sundban vólt Anglus hajósereg Zelandiába ki szállott, 's azon szigetnek erősebb helyeit elfoglalta. Ennek hirtokokba lett vétele által arratézolozni lattatlk az Angliai minifterium, hogy az Orosz és Pruffziai hajóknak a' Balticum tengerből beendő kimeneteleket akadályoztathassa, és hogy a' Dániai hadakozó hajókat Anglia hadi szolgálatjára kényszerithesse. Minthogy a' Pruffziai kikötő helyek előtt sok fegyveres Anglus hajók ólálkodnak, oly rendelést tétetett a' Király, hogy mindenütt a' hol szükséges leszen, batteriák készitetteffenek a' tenger partyn. A' Francziák is jó védelmező állapotba helyeztetik Danczigot és Weichselmündet. / Central University Library Cluj

Frantzia Birodalom.

A' 17-ik Augustusi Párisi tudósításokból azt olvassuk, hogy a' Boulognei kikötő helybe egy fő Anglus szállott volna ki, de nem diplomaticus rangal, hanem tsak mint magános személy. Napoleon Császár e' dologról tudósítást vévén mingyárt egy meg hitt személyt küldött oda, olly végből, hogy meg tudhassa mitsoda fel tételeket hozott légyen Angliából az a' személy.

Párisba lett haza menetelétől fogva szüntelen való foglalatoságban van Napoleon Csá-

zár, a' Status Tanács is egész éjfélig együtt van. Ugy hallatik, hogy a' Császár az Országának néhány Országait, nevezetesen a' Fr. Revolutio alatt nagyon esméreteffé lett Vendei Országot meglátogattya, és azon igyekezik, hogy annak elpusztult városait, helységeit, és környékeit azon virágzó állapotba helyezettethesse, a' mellyben a' Fr. revolutió előtt voltak.

Napoleon Császárnak hatalmas ellenségein vett fényes győzedelmeinek meg hálálasokra, Augustus 15-ik napján, a' Párisi fő templomban Te Deum laudamus tartattatott, mellyen maga a' Császár, az egész Császári familia, minden Csász. udvari fő tisztok és tisztviselők jelen voltak. A' nagy misét a' Versáliei Püspök tartotta, a' Te Deum laudamust a' Párisi Érsek éneklette el. A' templom, és annak külső tornáczai dugva voltak az áhétatoskodókkal. A' Császárné, és a' Császári herczeg affzonyok, a' Csász. thronussal által ellenben kézfitetett fel emelt helyben ültenek. — Elen voltak a' Német Orzági Primas és a' Bádeni örökös fő herezeg is. — Dél után örömnapja volt, mellyet vendégeskedéssel és vigsággal töltött el Páris városa.

A' midön Napoleon Császár a' templom küszöbén a' Wefzfáliei Királlyal együtt belépett volna, egy rövid de gyökeres beszéddel fogadta el őtet a' Párisi Érsek, mellyre következőképen felelt a' Fejedelem: Érsek Uram! Minden jó az Istentől jön, nagy győzedelmeket adott a' Mindenható ennékem, azért jöttem ebbe a' fő templomba, hogy azokért Eő Felségének hálakat adják.

és hogy magamat a' Kigyelmed és a' Papság imad-
tságába ajánlyam. A' templomból lett kimenete-
lekor így szállott ez a' nagy ember a' Párisi Ér-
sekhez: Tegye Kigyelmed bizonyossá a' Papságot
az én védelmezésemről, és mondja még nékiek
Kigyelmed, hogy azt minden alkalmatosságokban
ereztetni fogom velek. — A' következett napon,
úgy mint Augustus 16-ik napján nagy vendégséget
adott a' Párisi Magistratus, mellyre a' Császárral
együtt, az egész Császári familia meg volt hivattat-
va. Maga a' Császár sok sürgető foglalatosságai
miatt meg nem jelenhetett, ellenben a' Császárné,
a' Nápolyi Királyné, a' Westfáliai Király, a'
Bergi Nagy Hertzeg (Marsal M ü r a t) azt magok
jelenlétekkel meg tisztelték.

A' törvénytévő Tanátsnak gyűlléseit követke-
zendő órátióval nyitotta fel N a p o l e o n Csá-
szár: —

„Uraim! A' Kigyelmetek utolsó ülésektől fog-
va; Európnak ábrázatját új háborúk, új győze-
delmek, új békefféges kötések változtatták meg.
Hogy a' Brandenburgiai Ház, melly a' miszabads-
ságunk ellen leg elsőben öszve esküdött, még
most is uralkodhatik, egyedül annak a' szives ha-
ratságnak köszönheti, mellyet a' hatalmas északi
Császár velem szerzett. Az Albis folyóviz mel-
lett egy Frantzia herczeg fog uralkodni, és ő az
az ő új jobbágyinak hasznokat az ő első szent
köteleffégeivel egyessiteni tudni fogja. — A' Szak-
szóniai Ház el vesztett szabadságát 50 esztendőnk
el forgása után visszanyerte. — A' Warsóviai
Herczegnégnek és Dántzig városának lakosi ha-

zajoknak és jussaiknak birtokában vannak. Minden nemzetek egyenlőképen örvendének azon, hogy Angliának a' Izáraz Európába való veszedelmes bé folyásának semmivé lett tétetését láthatják. — Franciaország Német Országok népeivel a' Rénusi Confoederatio törvényei, Spanyol, Hollandia, Olasz Országokkal, és Helvétziával a' Foederatismusnak, az az, az öfzve szövetségalkotmányának törvényei által öfzve van kaptasoltatva. — A' mi Orosz Birodalommal való új szövetségünk két hatalmas nemzetnek költsönös becsültetésén fundáltatik. Mindenben, a' mit miveltem, mindenkor népeim boldogságát tartottam szemem előtt, melly nékem minden ditsősségemnél kedvesebb.“

„A' tengeren való lékefféget is kívánom, e' pontban semmi indulatoskodásnak nem leszen az én meghatározásaimba bé folyása, még az ellen a' Nemzet ellen sem leszen annak helye, melly a' részre való hajlásoknak jádzó labdája és áldozatja. A' tengeren való hadakozásnak kimenetelét akár hogy határozta legyen meg az isteni gondviselés, engemet az én népeim mindenkor egyenlőnek, és én az én népeimet mindenkor hozzám érdemeseknek találom. — Frantziák! A' ti utolsó időkben való magatok viselete, a' midőn a' ti Császárotok 500 mértföldre volt tölleték távol, az én erántatok való tiszteletemet, és azon gondolatimat, mellyekkel a' ti gondolkozástok modja eránt viseltettem, nagyon fel emelték, és meg öregbítették. — Nagyon büszkélkettem abban, hogy én voltam köztetek az első. Hogy ti

az én 10 hólnapi távol létem alatt, és veszedelmeim közt róllam meg emlékeztetek, 's erántam való szereteteteknek próbáit adtátok, azon felette örvendettem. Ti jó és nagy Nemzet vagytok. Különbkülönbféle eszközökről gondolkoztam, hogy a' mi alkotmányunkat együgyübbé, 's tökéletesebbé tehessem.

Néhány Párisi közönséges levelek, a' Császár távolléte alatt azon törekedtek, hogy a' nép megvilágosodását meg akadályoztathassák, és a' babonáságnak 's tudatlanságnak lelkét vissza hívhasák. Minémü indulattal viseltették Napoleon Császár azok eránt az Irók eránt, a' kik másoktól hérbe fogadtatván az Obscurantismust vissza akarták vinni, meg tettik azon szavaiból, a' mellyeket a' Nemzeti Institutum tagjainak audientziára lettsattatásokkor bosszusan mondott: Fájdalommal értettem, úgy mond, hogy néhány emigransok, a' kiket én hazájokba vissza hivatam, a' kiket én betsüflettel és méltosággal meg tetéztem, két afzony személlyel együtt, az obscurantismusnak, a' babonáság és tudatlanság mételeyeinek vissza vezetésekre néhány irkálokkal magokat öfzve kaptolták. Ki adott nekik arra just, hogy ők a' türedelemmel ellenkező tikkelyeket iktattassanak hé a' közönséges levelekbe? Nem utálna e' meg engemet a' Frantzia nemzet, ha én ezt a' gonoszsgot el türném? Nem vólnának e' inkább arra kötelesek az irók, hogy engemet a' néppel szerettetni igyekeznének?

D. D. S.